

Απρ. Διευτ. Έκδοσης

Μένει τίποτα να αναλυθεί και να εξηγηθεί πέντε μέρες μετά τις εκλογές της περασμένης Κυριακής; Όχι και πολλά. Μόνο δύο-τρύα ερωτήματα να απαντηθούν. Επειδή, όμως, οι εκλογές αυτές δεν είναι βουλευτικές ή ευρωεκλογές, όπου «ένα συν ένα ίσον δύο», οι απαντήσεις είναι περισσότερο σύνθετες και απαιτούν περισσότερη σκέψη και μεγαλύτερο κόπο και υπομονή. Ας το επιχειρήσουμε για χάρη των πιο απαιτητικών αναγνωστών.

Ποιος κέρδισε και ποιος έχασε σ' αυτές τις εκλογές; Αν κρίνουμε από το γεγονός ότι ουδείς αισθάνθηκε την ανάγκη να πει ότι «νίκησε η Τοπική Αυτοδιοίκηση», οδηγούμαστε στο ασφαλές συμπέρασμα ότι ουδείς υπέστη μεγάλη ήττα. Και αυτό αφορά πρωτίστως την κυβέρνηση, αφού σε εκλογές για την αυτοδιοίκηση συνήθως οι κυβερνήσεις δέχονται σφαλιάρες ή χαστούκια. Αν κρίνουμε από τα μετεκλογικά χαμόγελα ή τις γκρίνιες, κέρδισε η Ν.Δ. και έχασε το ΠΑΣΟΚ. Πόσο αληθεύει αυτή η διαπίστωση;

Με βάση την προηγούμενη συλλογιστική, αληθεύει κατά τούτο: το εκλογικό σώμα δεν έστειλε κάποιο ηχηρό μήνυμα στην κυβέρνηση, παρά τους κουμπάρους και τη διαφθορά, την αλαζονεία του «δεν μασάμε» απέναντι στους δασκάλους, την απουσία του πρωθυπουργού, που έχει επιλέξει τον ρόλο του παρατηρητή. Το γιατί, παρ' όλα αυτά, δεν εστάλη κάποιο ηχηρό μήνυμα, είναι άξιο ιδιαίτερης μελέτης, αλλά όχι του παρόντος. Αν και το φαινόμενο αυτό δεν είναι πρωτόγνωρο, όπως θέλει να το εμφανίσει η γαλαζία προπαγάνδα με προεξάρχοντα τον υπουργό Σιούφα. Και άλλες φορές κυβερνητικά κόμματα, στην πρώτη τετραετία της θητείας τους, κέρδισαν και στις εκλογές για την Αυτοδιοίκηση (π.χ. ΠΑΣΟΚ 1982, Ν.Δ. του Μητσοτάκη 1990, ΠΑΣΟΚ 1994).

Παρά ταύτα, η κυβέρνηση μπορεί να εμφανίζεται κερδοσμένη και ικανοποιημένη. Αντίστοιχα, το ΠΑΣΟΚ κατάφερε να πετύχει μόνο τους μισούς από τους στόχους του, ενώ ένα κόμμα της αντιπολίτευσης σε τέτοιες εκλογές έχει την ευχέρεια να τους πετυχαίνει όλους, όταν μάλιστα η προηγούμενη περίοδος ήταν πολύ αρνητική για την κυβέρνηση. Αρα, το ΠΑΣΟΚ εμφανίζεται χαμένο, εξ ου και οι γκρίνιες.

Η εικόνα, όμως, αυτή μπορεί να είναι και ελαφρώς παραπλανητική. Μια πιο προσεκτική ανάγνωση των αποτελεσμάτων δείχνει υποχώρηση των ποσοστών της Ν.Δ., αλλού λιγότερο κι αλλού περισσότερο. Η διαφορά του 5% που είχαν τα κόμματα τον Μάρτιο του 2004 έχει μειωθεί σήμερα σχεδόν στο μισό, σύμφωνα με τις πιο αξιόπιστες μετρήσεις και εκτιμήσεις. Είναι άλλο ζήτημα αν αυτή η μείωση είναι μεγάλη ή μικρή ή αν προλαβαίνει το ΠΑΣΟΚ να μηδενίσει τη διαφορά ως τις επόμενες βουλευτικές εκλογές. Αυτή είναι σήμερα η διαφορά κι έτσι πρέπει να γίνονται οι συγκρίσεις. Τα αποτελέσματα των εκλογών συγκρίνονται με τα προηγούμενά τους και όχι με τα... γκάλοπ. Την ανόητη αυτή σύγκριση επιχειρήσαν το βράδυ των εκλογών κάποιοι στο ΠΑΣΟΚ, με αποτέλεσμα τη μία να βγάζουν διαφορά υπέρ του και τη δεύτερη, ισοπαλία. Ήταν της νύχτας τα καμώματα.

Αντί, δηλαδή, να πουν τα αυτονόητα («κέρδισαμε ύστερα από οκτώ χρόνια τον Πειραιά, έπαθε στραπάτσο ο Παπαγεωργόπουλος στη Θεσσαλονίκη, αυξήσαμε το ποσοστό μας στην

υπερνομαρχία, η μάχη συνεχίζεται») έβαλαν τον Γιώργο να πει τα περί «αλλαγής του πολιτικού σκηνικού» κι έκαναν λάθη στις προσθαφαιρέσεις. Ετσι όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, συνέβη το πρωτοφανές: η διαχείριση του αποτελέσματος δημιούργησε στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης περισσότερα προβλήματα από όσα το ίδιο το αποτέλεσμα!

Φυσικά, είχαν προηγηθεί άλλα λάθη, ορισμένα από αυτά παιδαριώδη:

- Τι προσδοκούσε, για παράδειγμα, το ΠΑΣΟΚ στον Δήμο Θεσσαλονίκης, υποστηρίζοντας μια στενά κομματική υποψηφιότητα, ενώ στην αρχή ο πρόεδρος του φλέρταρε με την υποστήριξη της υποψηφιότητας Μπουτάρη; Η επίκληση της συσπείρωσης της κομματικής βάσης δεν αντέχει σε καμιά σοβαρή συζήτηση, αφού έτσι κι αλλιώς αυτή δεν επιτυγχάνεται σε υψηλά ποσοστά σε παρόμοιες εκλογικές αναμετρήσεις.

- Ποια λογική υπαγόρευσε την επιλογή βουλευτών του κόμματος ως υποψηφίων και η μη αναζήτηση άλλων προσώπων, πιο φρέσκων ή πιο αυτοδιοικητικών; Τι νόημα έχουν οι διακηρύξεις περί ανανέωσης αν δεν γίνονται πράξη σε

έναν χώρο που τις ευνοεί κατ'εξοχήν; Για παράδειγμα, στον Δήμο Αθηναίων, δεδομένης της πολιτικής κυριαρχίας της Ν.Δ., τι εξυτηρητούσε η υποψηφιότητα ενός πρώην υπουργού, όταν το εκλογικό σώμα είναι πολύ καχύποπτο;

Η νίκη, η ήττα και η πράσινη παιδική χαρά

— Η ΔΙΠΛΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ —

Το ΠΑΣΟΚ έχει από την εποχή του Δ. Μπέη (του μόνου πραγματικού δημάρχου μετά τη Μεταπολίτευση) να αναδειξεί κάποιο αυτοδιοικητικό στέλεχος κορυφής. Και ο Πάγκαλος και η Δαμανάκη και ο Παπουτσής και ο Σκανδαλίδης περαστικοί από τον δήμο ήταν, προς τη Βουλή κοιτάζαν. Το γεγονός ότι και οι αντίστοιχοι της Ν.Δ. (Εβερετ, Αβραμόπουλος, Μπακογιάννη) το ίδιο έκαναν, δεν δικαιολογεί τίποτα. Είπαμε, η Ν.Δ. έχει πολιτική υπεροχή στην Αθήνα.

Για τις εκλογικές ήττες κάποιοι ευθύνονται. Πόσω μάλλον όταν δεν υπάρχει εκλογική ήττα και με τους χειρισμούς καταφέρνουν να μετατρέψουν ένα θετικό αποτέλεσμα (το πόσο, είναι συζητήσιμο) σε ήττα εντυπώσεων. Είναι φανερό ότι ο κ. Παπανδρέου και το επιτελείο του είχαν μια διπλή αποτυχία:

- Πρώτον, δεν μπόρεσαν σε μια προνομαχική για την αντιπολίτευση εκλογική μάχη να καταφέρουν ένα σοβαρό πλήγμα στην κυβέρνηση. Είχαν κάποια κέρδη, μείωσαν τη διαφορά, αλλά αυτά ήταν αναμενόμενα και αναντίστοιχα με τις κακές κυβερνητικές επιδόσεις και το αρνητικό κλίμα που υπάρχει.

- Δεύτερον, δεν κατάφεραν να αναδειξουν ούτε καν αυτά τα κέρδη τους και με τους χειρισμούς τους δημιούργησαν νέο κύμα εσωστρέφειας. Είναι υπόθεση του προέδρου του ΠΑΣΟΚ να κρίνει τι φταίει για όλα αυτά και να αποφασίσει αν και ποιες αλλαγές πρέπει να κάνει.

Στην πολιτική δεν υπάρχει τίποτα παγιωμένο. Είναι φανερό ότι η Ν.Δ. εξακολουθεί να διατηρεί το προβάδισμα, αλλά αυτό είναι μειωμένο σε σχέση με το 2004 και μάλλον εύθραυστο. Έχει πλεονέκτημα λόγω σχετικής αδυναμίας της αντιπολίτευσης, αλλά δεν είναι βέβαιο ότι αυτό θα ισχύει και όταν φτάσει η ώρα των επόμενων βουλευτικών εκλογών. Το παιχνίδι παραμένει ανοιχτό, υπό την προϋπόθεση ότι τα πράσινα επιτελεία θα σταματήσουν να παίζουν αυτό το παιχνίδι με όρους παιδικής χαράς. Αλλιώς, γιατί να τους εμπιστευτούν οι ψηφοφόροι;

ΚΑΡΕΛΛΟΣ ΚΑΡΕΛΛΟΣ